

5. DE VLAAMSE UITGEVERS VERENIGING (VUV)

VUV •
VLAAMSE
UITGEVERS
VERENIGING

5.1 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

De Vlaamse Uitgevers Vereniging (VUV) is de belangenorganisatie voor de uitgevers van boeken in Vlaanderen. VUV volgt het reilen en zeilen in de branche, representeert de branche naar de overheid en andere instanties, doet aan lobbywerk en verzorgt dienstverlening, informatie en collectieve promotie voor zijn leden in nauwe samenwerking met de overkoepelende organisatie Boek.be. De leden van VUV zijn uitgevers van zowel algemene boeken (fictie en non-fictie) als van educatieve, wetenschappelijke en informatieve uitgaven.

5.2 SAMENSTELLING EN WERKING EBSTUUR

Bestuur

Het Bestuur van de VUV was per 1 januari 2008 samengesteld uit de volgende leden:

- Rudy Vanschoonbeek (the house of books / Uitgeverij Vrijdag - GAU), Voorzitter
- Patrick Hermans (Altiora Averbode - GEWU), Vicevoorzitter
- Matthias Lannoo (Lannoo - GAU), Penningmeester
- Johan de Koning (Standaard Uitgeverij - GAU)
- Isi De Vries (C. De Vries Brouwers - GAU)
- Bart Desmyter (De Eenhoorn - GAU)
- Jan Berghmans (Berghmans Uitgevers - GAU)
- Peter Van Achteren (Cego - GEWU)
- Nancy Derboven (Acco - GEWU)
- Franck Libeer (Die Keure - GEWU)
- Dries Vanhove (Plantyn - GEWU)
- Hilde Van Laere (Uitgeverij De Boeck - GEWU)

Op 18 december 2007 werd afscheid genomen van Jacques Germonprez als directeur van VUV. Een vacature voor een beleidscoördinator werd uitgeschreven. Ten behoeve van de continuïteit inzake de vertegenwoordiging tegenover derden benoemde de Raad van Bestuur Rudy Vanschoonbeek als gedelegeerd bestuurder. Annemie Verheeke stond in voor de opvolging van VUV-projecten en -werkgroepen. Op 2 juni 2008 trad Geert Van den Bossche in dienst als de nieuwe beleidscoördinator van de VUV.

Vertegenwoordigingen

- Raad van Bestuur Boek.be: Rudy Vanschoonbeek, Patrick Hermans, Johan de Koning, Nancy Derboven (tot 21/05/08) en Hilde Van Laere (vanaf 21/05/08).
- Promotiecommissie Boek.be: Philippe Werck (Clavis), Mieke Deprez (Lannoo) en Leen Lever (Standaard Uitgeverij).
- Boekenbank: Frank Dewulf (Lannoo).
- ONUB: Rudy Vanschoonbeek (Patrick Hermans als plaatsvervanger)

- FEP/FEE: Rudy Vanschoonbeek
- Boekenoverleg: (vanaf juni) Geert Van den Bossche

Evolutie ledenbestand

Op de Algemene Vergadering van 6 mei 2008 werden volgende uitgeverijen, al dan niet op eigen verzoek, geschrapt: Parasol en Vanhaecke.

Het lidmaatschap van Steros werd aanvaard; de volgende uitgeverijen bleven genoteerd als 'voorlopig lid': ER Productions, Olala Books, 3mPublishing, AMW Power-Write History.

Op 31 december 2008 telde de vereniging in totaal 90 leden.

5.3 MARKTONDERZOEK

Voor haar cijfers steunt VUV vanaf 2008 op het kwantitatieve marktonderzoek dat Boek.be organiseerde in samenwerking met TNS-Media. Het onderzoek leverde goed nieuws voor het boekenvak op: de boekenverkoop steeg van 124,1 miljoen euro in 2006 naar 133,8 in 2007, wat een stijging met 8% inhoudt. Ook het boekenvolume (aantal verkochte boeken) ging omhoog met 6% en bedraagt in 2007 bijna 11 miljoen exemplaren. Vertaald naar een doorsnee Vlaams gezin betekent dit concreet dat een gezin gemiddeld 4 boeken per jaar aankoopt. Literaire romans en kinder- en jeugdboeken nemen samen bijna 42% van de markt in. Het genre 'Literatuur, spanning en romantiek' staat aan kop met een marktaandeel van 24,3% - iets minder dan in 2006.

In december 2008 sloot Boek.be een overeenkomst gesloten met GfK, waardoor de informatie van de kassaverkoop via diverse retailkanalen ter beschikking kan worden gesteld van het boekenvak. Uitgevers kunnen op die manier van week tot week volgen wat hun eigen titels hebben gedaan binnen het geheel van de markt. Ze kunnen ook hun marktaandeel zien, eventueel opgesplitst per genre en per marktkanaal. Op die manier kan elke uitgever beter inspelen op de ontwikkelingen in de markt en zijn uitgavenbeleid hier accuraat op afstemmen, wat de professionalisering van het Vlaamse Boekenvak erg ten goede komt.

5.4 DOSSIERS & ACTIVITEITEN

5.4.1 VUV ALGEMEEN

Fiscale behandeling van inkomsten uit auteursrechten

Naar aanleiding van nieuwe wetsvoorstellen ingediend in de Senaat trad Kurt Van Damme op als technisch expert namens VUV, VAV en VEWA op de zitting van de Senaatscommissie Financiën en Economie van 20 februari 2008. VUV pleitte ervoor dat 1) de nieuwe regeling moet gelden voor alle auteurs (literaire, vulgariserende, informatieve, educatieve en wetenschappelijke auteurs, illustratoren en vertalers) en voor alle soorten rechten (auteursrechten, wettelijke licenties, naburige rechten); 2) deze inkomsten afzonderlijk worden getaxeerd tegen een verlaagd tarief. De wet dateert van 16 juli 2008.

Vanwege de veelvuldige onduidelijkheden hadden op 26 september Geert Van den Bossche, Kurt Van Damme en Bernard Gerard van ADEB afspraak op het kabinet Reynders waar de vragen van de uitgeefsector werden voorgelegd.

Uiteindelijk bepaalde de op 9 december in het Staatsblad gepubliceerde circulaire ('Bericht aan de schuldenaars') dat de inhoudsplicht pas inging vanaf 1 januari 2009. Ook werd verduidelijkt dat de roerende voorheffing van 15% geldt op het netto bedrag van de auteursvergoedingen, dus na de aftrek van de degressieve forfaitaire kostenafrek zoals geregeld in de wet en niet na werkelijke kostenafrek. Ten slotte werd ook verkregen dat de uitgever enkel rekening dient te houden met de royalties die hijzelf aan zijn auteur uitkeert.

Op 23 december werden uiteindelijk ook de betrokken bedragen aangepast aan de index consumptiecijfers: de forfaitaire kostenafrek van 50% geldt voor de eerste schijf van € 0 tot € 13.840; de tweede schijf betreft € 13.850 - € 27.690. Het grensbedrag voor de nieuwe regeling ligt nu op € 51.920. Let wel: ook boven dit grensbedrag moet de uitgever de roerende voorheffing inhouden, maar dan is ze niet meer bevrijdend voor de auteur.

Voor een aantal resterende problemen plus de uitvoeringsbesluiten is het wachten tot 2009.

Btw op gemengde/digitale producten

Boeken worden steeds meer in pakket aangeboden met een elektronisch bijproduct (bv. een cd-rom of link naar een website waarop aanvullende informatie wordt aangeboden). Tot op vandaag weigert de btw-administratie het gezamenlijk aangeboden elektronisch (bij)product als een toebehoren te zien bij het boek, waardoor het totale pakket niet aan een verlaagd btw-tarief van 6% kan worden aangeboden. Een opsplitsing van de zgn. "heffinggrondslag" dringt zich dan op in een deel dat aan 21% wordt belast (voor het elektronisch product) en een deel dat aan het verlaagde tarief van 6% wordt belast. Als er geen opsplitsing gebeurt, moet het volledige product aan het tarief van 21% worden belast. Aangezien er geen richtlijnen zijn, is er in de praktijk een grote verscheidenheid en heerst er dus rechtsonzekerheid.

Kurt Van Damme bereidde een ontwerp van sectorovereenkomst voor. Dit is een raamovereenkomst die na formele goedkeuring van de Raad van Bestuur van VUV onderhandeld zal worden met de centrale btw-administratie. De tekst van de sectorovereenkomst werd beleidsmatig al goedgekeurd door GAU, GEWU en de Werkgroep Juridische Zaken.

Belangrijkste punten van het raamakkoord:

- de definitie van een 'lijst met toebehoren' om het verlaagde tarief (6%) te kunnen toepassen op het Gemengde Product als geheel;
- bij 'niet-toebehorende' digitale producten (niet op de lijst) wordt de uitsplitsing op basis van objectieve en duidelijk afgelijnde criteria in een gedeelte Boek (6%) en een gedeelte Digitaal Product (21%) voorgesteld;
- indien de uitsplitsing niet mogelijk is, gebeurt de uitsplitsing forfaitair: 90% voor het gedeelte Boek, 10% voor het gedeelte Digitaal Product;

- bestaande akkoorden tussen individuele uitgeverijen en fiscus blijven van toepassing.

Modelcontracten

De ontwerp teksten voor een auteurscontract voor educatieve, wetenschappelijke en voor algemene uitgaven werden overgemaakt aan de Vereniging van Wetenschappelijke Auteurs (VEWA), de Vlaamse Auteurs Vereniging (VAV) en SABAM en zullen na onderhandelingen hopelijk leiden tot nieuwe modelcontracten die aan de leden zullen worden bezorgd en toegelicht. De modelovereenkomsten werden al besproken door GAU, GEWU en de Werkgroep Juridische Zaken.

Plantin-Moretusprijzen 2008

De Vlaamse Uitgevers Vereniging en het Plantin Genootschap lanceerden in samenwerking met Boek.be de vernieuwde Plantin-Moretusprijzen 2008 voor de best verzorgde boeken in Vlaanderen. De twee organisatoren leverden extra inspanningen om de Plantin-Moretusprijzen een breder draagvlak te geven en om meer weerklank voor de prijzen te creëren bij het publiek en in de media.

Een eerste vernieuwing was dat de prijzen voortaan niet meer worden uitgereikt in september maar in het late voorjaar, zodat er een betere aansluiting is op de publicatie van de best verzorgde boeken in het voorgaande kalenderjaar. De prijzen kregen ook een nieuw logo, ontworpen door vormgever Gert Dooreman.

Naast de zeven bestaande categorieën (Literatuur; Educatieve en wetenschappelijke uitgaven; Kunst- en fotoboeken en catalogi en tentoonstellingen; Overige non-fictie; Kinderen jeugdboeken; Private press en experimentele boeken; Werk van Vlaamse vormgevers voor buitenlandse uitgevers) worden er vanaf 2008 ook prijzen uitgereikt in twee nieuwe categorieën:

- De Debuutprijs voor jonge afgestudeerden heeft als doel om jong en beloftevol nieuw talent te belonen en te stimuleren;
- De Publieksprijs voor het Beste Boekomslag wordt bepaald door een referendum waaraan iedereen kan deelnemen en zal zo een brede weerklank kennen. De vakjury selecteerde een shortlist met 10 kanshebbers. Het publiek kon van 30 mei tot 8 juni zijn stem uitbrengen voor het beste boekomslag. De Publieksprijs werd georganiseerd in samenwerking met de krant De Standaard die mede instond voor uitvoerige publicitaire aankondiging in print en online.

De zeskoppige jury bestond in 2008 uit Danny Dobbelaere (voorzitter), Dirk Imschoot, Marc Mombaerts, Tessa van der Waals, Nicolaas De Schryver en Michiel Hendryckx.

Ze bekroonden de volgende dertien werken en hun vormgevers:

Categorie Literatuur

William Shakespeare. Verzameld werk (Meulenhoff/Manteau)
Vormgever: Gert Dooreman
Auteur: William Shakespeare, vertaald door Willy Courteaux

Categorie School- en studieboeken en wetenschappelijke uitgaven

Sociologie. Een klassieke en hedendaagse benadering (Academia Press)
Vormgever: Willem Nobbe (NL)
Auteurs: John Vincke

Achtergrond 03. Architect/ontwerper/onderzoeker? (Centrum Vlaamse Architectuurarchieven / Vlaams Architectuurinstituut)
Vormgevers: Katrien Daemers (Gent) / Jessika L'Ecluse (Nederzwalm)
Auteurs: Dirk Bogaert, et.al.

Categorie Kunst- en foto boeken

Stephan Vanfleteren: Belgium (Lannoo)
Vormgever: Luc Derycke (Gent)
Auteurs: Stephan Vanfleteren, David Van Reybrouck

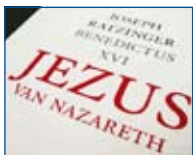

Artempo. Where time becomes art (Axel Vervoordt)
Vormgever: Luc Derycke
Auteurs: Massimo Cacciari, et.al.

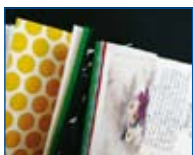

Hans Op De Beeck On Vanishing (Mercatorfonds & Xavier Hufkens Gallery)
Vormgever: Bruno Hardt
Auteurs: Nicolas de Oliveira en Nicola Oxley

Categorie Overige non-fictie

Jezus Van Nazareth (Lannoo)
Vormgever: Nele Reyniers / Studio Lannoo
Auteur: Joseph Ratzinger / Benedictus XVI

Mijn fans. Kim Clijsters (Borgerhoff & Lamberigts)
Vormgever: Jurgen Maelfeyt

Overeind in Babel. Talen in Europa (Stichting Ons Erfdeel)
Vormgever: Koen Bruyneel
Auteurs: Ahmet Altan e.a.

Categorie Kinder- en jeugdboeken

Één miljoen vlinders (De Eenhoorn)
Vormgever: Leen Depooter (Gent) / Quod.voor de vorm
Auteur: Edward Van de Vendel
Illustraties: Carl Cneut

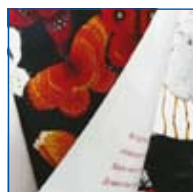

Boos (Clavis)
Vormgever & auteur: Sarah Verroken

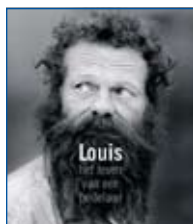
Het ongelooflijke verhaal van Marie (Lannoo)
Vormgever & illustraties: Tom Hautekiet
Auteur: Joris Van den Brande

Werk van Vlaamse vormgevers voor Buitenlandse Uitgevers

Joelle Teurlinckx, Study Book (The Drawing Center, New York & The Renaissance Society, Chicago)
Vormgever: Luc Derycke met Joëlle Teurlinckx en Thomas Desmet
Auteur: Catherine de Zegher, et.al.

Publieksprijs voor het Beste Boekomslag

De Publieksprijs voor het Beste Boekomslag ging naar **Louis. Een leven van een bedelaar**, van L. Onzia, uitgegeven door the house of books en vormgegeven door Toni Mulder. Een door hem ontworpen postzegel zal door De Post worden uitgegeven in 2010.

De bekendmaking en feestelijke prijsuitreiking, gepresenteerd door Nicky Aerts (Radio 1), vond plaats op 30 juni in de Henri Le Boeuf-zaal in Bozar. Die dag ging ook de tentoonstelling 'De best verzorgde boeken van 2009' in Bozar van start, in een vormgeving van Johan Van Looveren en Hilde Princen. De tentoonstelling was gratis toegankelijk van 30 juni tot 24 augustus. Ze verhuisde in september naar Designcenter De Winkelhaak (Antwerpen) en reisde daarna naar de Frankfurter Buchmesse en *L'Impression d'Europe* (Nantes).

Naar aanleiding van de uitreiking werd er een prachtig vormgegeven brochure aangeboden met een gedetailleerd juryverslag en foto's van de bekroonde werken, die ook dienst deed als tentoonstellingscatalogus.

ADEB en FEP

Met onze Franstalige collegae van ADEB verzorgt VUV nu reeds sinds enkele jaren in goede harmonie een gezamenlijk jaarrapport ten behoeve van de algemene vergadering van de Europese Uitgevers Vereniging (FEP) waarin overzicht van de activiteiten en dossiers in de sector in België wordt gegeven.

Op 6 maart maakte Rudy Vanschoonbeek deel uit van een delegatie van de Federation of European Publishers die met het kabinet van Europees Commissaris Orban (meertaligheid) van gedachten wisselde over een verhoogde aandacht voor het boek op Europees niveau (o.m. op het vlak van vertalingen).

Rudy en Kurt namen ook actief deel aan de AGM van FEP in Warschau (mei 2008).

Op 30 oktober vertegenwoordigden Kurt Van Damme en Geert Van den Bossche de Vlaamse Uitgevers in een delegatie van FEP tijdens een vergadering met Mrs Jour-Schroeder van de Europese Commissie i.v.m. de nieuwe richtlijn veiligheid speelgoed. De bedoeling was zoveel mogelijk boeken uit de categorie speelgoed uit te sluiten, met nadruk op het belang van boeken voor kinderen van jonge leeftijd voor een boekvriendelijk en leesbevorderend klimaat. Dit dossier is nog niet afgerond.

Beleidsvoorbereiding

De verschillende geledingen van VUV kiezen resoluut voor een meer professionele aanpak die onder meer inhoudt dat GAU, GEWU en GroKi zich beraden over de beleidsprioriteiten van hun subgeleding. Samen met de ontwikkeling van een projectmatige begroting, die voor meer eenduidigheid en transparantie moet zorgen, zal dit ertoe leiden dat het VUV-beleidsplan in de toekomst een breed vertegenwoordigend draagvlak heeft in de hele vereniging.

5.4.2 GROEP ALGEMENE UITGEVERS (GAU)

De Groep Algemene Uitgevers (GAU) nodigde verschillende interessante sprekers uit ter informatie en professionalisering van de leden. Kwamen aan bod:

- Peter Leyder en Raf Vermeiren, die toelichting gaven bij de mogelijkheden die CultuurInvest biedt voor uitgeverijen;
- Henri Bloemen, docent Lessius Hogeschool, verduidelijkte de mogelijkheden voor ondersteuning bij literaire vertalingen door het Expertisecentrum Literair Vertalen;
- Inès De Bien, hoofd Buitenlandse Zaken & Communicatie van het Vlaams Fonds voor de Letteren, lichtte de vernieuwde website en internationale werking van het Fonds toe.

De GAU had in 2008 speciale aandacht voor de zogenaamde kleine uitgevers. Om aan de specifieke verzuchtingen en verwachtingen van die categorie tegemoet te kunnen komen, werd eerst een uitgebreide enquête georganiseerd. Er wordt begin 2009 een juridische studienamiddag specifiek voor kleine uitgevers gepland en er wordt nagedacht over extra manieren waarop deze leden kunnen worden ondersteund door de vereniging.

5.4.3 Groep Educatieve en Wetenschappelijke Uitgevers (GEWU)

Pilootproject Knooppunt wordt uitgebreid

De website www.knooppunt.net is een portaalsite die functioneert als een uniek online loket voor digitale leer-

middelen. Leerkrachten en leerlingen krijgen met één login en paswoord toegang tot alle digitale leerinhouden die ze aangekocht hebben bij de educatieve uitgevers.

Oorspronkelijk een initiatief van Plantyn en Van In, werd Knooppunt 'geadopteerd' als een gezamenlijk project van GEWU binnen VUV, met Boek.be als facilitaire organisatie. Op de Raden van Bestuur werd beslist om VUV-budget vrij te maken voor dit belangwekkende project.

1 september in de media

GEWU maakte de afspraak om niet individueel te reageren op 'sensationeel nieuws' rond 1 september (te zware boekentassen, te dure schoolboeken). Er werden standaard antwoorden geformuleerd die ingingen tegen het soms negatieve imago van de sector. Algemeener werd afgesproken dat bij individuele contacten door de media over zaken die de hele sector aanbelangen, de beleidscoördinator als woordvoerder zal optreden.

Overleg Dienst Curriculum

In opvolging van het Protocol dat afgelopen najaar werd getekend met de dienst Curriculum werd GEWU structureel uitgenodigd voor overleg. Vergaderingen vonden plaats over o.m. taal en natuurwetenschappen. Op deze manier konden uitgevers hun uitgavenplanning beter afstemmen op geplande wijzigingen en dus efficiënter werken.

Studiedag digitale leermiddelen (2 oktober 2008)

GEWU was sterk vertegenwoordigd op dit initiatief van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Voor GEWU sprak Geert Joris over het digitale aanbod van de Vlaamse uitgevers; Kurt Van Damme had het over de juridische aspecten i.v.m. het uitwisselen van digitaal lesmateriaal. Een belangrijke vaststelling was dat de kennis op het terrein erg beperkt bleek. Het is dus de opdracht van GEWU om het bewustzijn over auteursrechten aan te wakkeren. Uitgevers moeten er ook op blijven hameren dat zij investeren in (de beste garantie bieden op het blijvend investeren in) creativiteit en kwaliteit – met respect voor de rechten van de auteur.

Dyslexie

Er werd verder onderhandeld met de vzw Die-'s-Lektikus met het oog op het opstellen van een memorandum dat de digitale terbeschikkingstelling van leermiddelen aan dyslectici regelt. Dit is noodzakelijk omdat de wettelijke uitzonderingsregeling voor 'handicaps' niet geldt voor leesbeperkingen én uniek in Europa dat uitgevers dit zelf organiseren.

De inhoudelijke bepalingen van het Memorandum zijn afgerond; wat rest, zijn de praktische afspraken die zullen worden toegevoegd in een Addendum.

Diversiteit

De Dienst Beroepsonderwijs rondde een subproject af over gendervriendelijkheid in leermiddelen. Vervolgens nam die Dienst contact op met het Steunpunt Diversiteit en de

Stichting Evens. Deze drie partijen vroegen om structureel overleg met de educatieve uitgevers, wat een indicatie is van het groeiend besef van de collectieve stellingname en handelwijze van GEWU.

Vanuit de vaststelling dat leermiddelen een enorme impact hebben op het handelen van leerkrachten, werken de verschillende organisaties aan een zo concreet mogelijke checklist die alle categorieën omvat. Tijdens het ontwikkelingsproces zal deze lijst worden gecheckt op haar praktische haalbaarheid met de uitgevers zelf. Dit structureel overleg wordt georganiseerd binnen de werkgroepen Basis- en Secundair Onderwijs.

Driesporenactie GEWU/RUIT inzake kopieergedrag van en in scholen

GEWU en RUIT zetten hun schouders onder een campagne rond het bijsturen van kopieergedrag van en in scholen. Omdat leermiddelen op school vaak gekopieerd worden zonder dat er rekening wordt gehouden met de wetgeving rond kopiëren, lanceerden GEWU en RUIT een positieve campagne om de leerkrachten te sensibiliseren over wat er bij het kopiëren wel en niet is toegelaten en om ze aan te spreken op hun individuele verantwoordelijkheid.

De campagne werd uitgezet op drie sporen:

- 'Het origineel is altijd beter dan de kopie, ook in het onderwijs': via een mailing met posters, een ludiek filmpje, een website met een kopieertest (www.doedekopieertest.be) en gedetailleerde uitleg over de wetgeving werden leerkrachten en directies van het basis-, secundair en hoger onderwijs direct aangesproken.
- Hubert Van Slambrouck werd op 1 september aangesteld als beëdigd controleur en kan indien nodig controles uitvoeren op scholen.
- Er vond overleg met VSKO plaats, en met de andere onderwijskoepels werd eveneens overleg aangevraagd.

De campagne was ook aanwezig op de Boekenbeurs: op verschillende GEWU-standen waren de affiche en de kopiejuf te zien.

Marktonderzoek

Door de GEWU-omzetenquête en het kwalitatief en kwantitatief onderzoek bij leerkrachten in het secundair onderwijs over de (gewenste) wijze van informatieverzameling over uitgaven, kon GEWU haar uitgevers informeren hoe zij hun communicatiemiddelen efficiënter kunnen inzetten.

Opleiding

De opleiding e-marketing door VOB was een groot succes. Doordat een aantal geïnteresseerden hierdoor uit de boot vielen, werd de opleiding opnieuw georganiseerd.

Verhuur schoolboeken

Het verhuren van schoolboeken is niet nieuw. In 2008 werd het ook geïntroduceerd in scholen die voordien geen eigen schoolfonds hadden. Door de overgang van eigen naar verhuurfonds stijgt de kostprijs met 25%. Dit kan dus onderdeel worden van de publieke discussie over de kost van het onderwijs.

Aangezien het verhuurrecht een exclusief auteursrechtelijk vermogensrecht is van auteur/uitgever, kan verhuur zonder toestemming worden beschouwd als een inbreuk op het auteursrecht. Bovendien is er een afwijking van de eigenlijke bestemming, wat zowel in het licht van de auteurswet als de wet handelspraktijken problematisch is.

In het kader van dit juridisch sterke dossier bepaalde GEWU een gemeenschappelijk standpunt, waarna de betrokken commerciële partijen een aangetekende ingebrekestelling kregen dat de praktijk wil bevriezen om vervolgens een voor GEWU aanvaardbare regeling uit te werken. Kurt werkt aan een raamovereenkomst.

Beleidsplan 2009

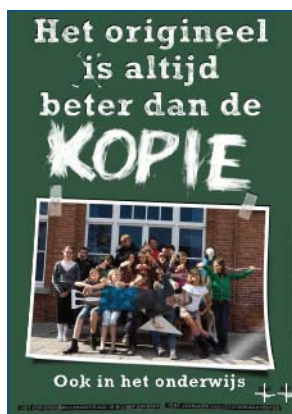
GEWU formuleerde zijn actieplan 2009. Vanuit de vijf uitgangspunten, gemeenschappelijk belang, langetermijnvisie, reactiviteit, evenwicht en afstemming met VUV en Boek.be, werden vijf projecten prioritair gedefinieerd: onderzoek en marktinformatie; e-publishing; PR, communicatie en promotie; strategische dossiers (technisch, juridisch, commercieel) en vorming. Deze prioriteiten werden ook vertaald in een herschikking van de GEWU-werkgroepen.

5.4.4 GROEP KINDER- EN JEUGBOEKENUITGEVERS (GROKI)

Beleidsplan GroKi

In 2008 organiseerde de Groep Kinder- en Jeugboekenuitgevers verschillende brainstormingsessies om de prioriteiten van het eigen beleid scherper te kunnen formuleren. Het vertrekpunt is dat GroKi de basis legt voor een leescultuur waar vervolgens alle algemene uitgevers later de vruchten van kunnen plukken. De centrale vraag van het beleidsplan werd dan ook: hoe benadrukken we het boekvriendelijke klimaat dat Vlaamse uitgevers creëren; en tot welke beleidskeuzes leidt dit (te onderscheiden van promotie-keuzes)?

De prioriteiten werden gedefinieerd als: lobbywerk, denktank, en lees- en boekbevordering, waarbij niet alleen de veelheid aan doelgroepen (kinderen, ouders, leerkrachten, leerkrachten in opleiding, jeugdbewegingen, opvang, ...) maar ook overheden (Cultuur, Economie, Onderwijs en Welzijn & Gezin) systematisch moeten worden aangesproken.

Aan het Kenniscentrum van Boek.be werd gevraagd een aantal onderzoeken te laten uitvoeren ter ondersteuning van de definitie van een specifiek kinder- en jeugdboekendossier naar de nieuwe Vlaamse regering toe (na verkiezingen 2009).

Vanuit het besef dat GroKi een aantal goede ideeën heeft ontwikkeld maar niet altijd over de tijd of de middelen beschikt om er geslaagde campagnes van te maken, werd geopteerd om de GroKi-acties over te dragen naar de Promotiecel van Boek.be. Dit zal meer gestroomlijnde acties mogelijk maken, met meer weerklank in de media en versterkte samenwerking met de boekhandel en het onderwijs. Het overleg met in het bijzonder de boekhandel werd in 2008 opgestart.

Lang zullen we lezen

De jaarlijkse actie 'Lang zullen we lezen' heeft tot doel kinderen massaal aan het lezen en beoordelen van kinderboeken te zetten. Ze werd in 2008 gedragen door zeven Vlaamse kinderboekenuitgevers en -importeurs: Abimo, Bakermat, Davidsfonds/Infodok, De Eenhoorn, Lannoo, Manteau en WPG en door de website www.langzullenwelezen.be.

De actie bestond in 2008 uit drie delen:

Snoepboeken

De verjaardagsactie **Snoepboeken** wil kinderen stimuleren om op hun verjaardag te trakteren met een boek voor de klasbib in plaats van snoep voor iedereen. Zo groeide in de deelnemende scholen in de loop van het schooljaar een mooie, eigentijdse klas- of schoolbibliotheek. Bij de deelnemende boekhandels waren mooie gratis verjaardagskalenders en bladwijzers te verkrijgen. De verjaardagsactie ging van start eind september 2007 en liep tot eind juni 2008; ze werd in september 2008 opnieuw opgestart met als einde juni 2009.

Bovenste Beste Kinderboek

De Karel Verleyenprijs werd in 2008 omgevormd tot het **Bovenste Beste Kinderboek**. Kinderen konden stemmen op een lijst van 44 nieuwe kinderboeken, verdeeld in vier leeftijdsgroepen (kleuters, 1° graad BO, 2° graad BO, 3° graad BO).

De kinderen stemden online op www.langzullenwelezen.be, waar alle boeken werden voorgesteld met cover en korte inhoud.

Uit de stemmen voor het winnende boek werd per leeftijdsgroep één kind gekozen dat zijn/haar gewicht in boeken kreeg. De klas van deze winnaar kreeg bovendien de auteur, illustrator of vertaler van het winnende boek op bezoek. Veertig andere kinderen en hun klassen wonnen een boekenpakket.

De actie ging van start op 1 oktober 2007 en liep tot april 2008. In oktober 2008 werd de actie voor het volgende schooljaar opgestart.

Beste Boekenjuf

GroKi reikte op 19 maart de prijzen uit voor de Beste Boekenjuf van 2008 in de bibliotheek van Turnhout. De eerste prijs – een mand gevuld met 100 boeken voor de schoolbibliotheek – ging naar An Slegers van het Gemeentelijk Instituut voor Buitengewoon Lager Onderwijs in Beerse. De tweede prijs - 75 boeken - mocht Diane Declercq ontvangen, zorgcoördinator van de Piramide in Hoboken. De derde prijs - 50 boeken - werd toebedeeld aan Rita David, logopediste van het Noordveld in Brugge. De vierde plaats - 10 boeken - werd gedeeld door vijf boekenjuffen uit Sint-Niklaas, Hasselt, Antwerpen, Sint-Gillis Waas en Bocholt.

De jury, die ruim 80 inschrijvingen beoordeelde, bestond in 2008 uit: Bart Desmyter (directeur De Eenhoorn, voorzitter), Wally De Doncker (auteur, leerkracht en leesbevorderaar), Ria Dorssemont (gedreven en ervaren leesbevorderaar), Rebecca Van Rechem (uitgever bij Davidsfonds), en Annemie Rombaut (Beste Boekenjuf 2007).

5.5 INTERNATIONALE BEURZEN

De VUV-stand op de **Fiera del Libro per Ragazzi in Bologna** van 31 maart t/m 3 april bood ruimte aan 9 uitgevers: Abimo, Davidsfonds/Infodok, De Eenhoorn, Die Keure, Hopla, Lannoo, Standaard Uitgeverij/Manteau en The house of books. Ook het Vlaams Fonds voor de Letteren had een plaats op de collectieve stand.

De collectieve stand van de Vlaamse Uitgevers Vereniging op de **London Book Fair** (14-16 april) kreeg een nieuwe plek: centraler in de grote hall, volop in de loop, goed zichtbaar. Dat zorgde voor nog meer drukte in de boots van de deelnemende uitgevers, die na vele afspraken en contacten tevreden terugblikken op de beurs. De VUV-stand bood plaats aan 10 Vlaamse uitgeverijen: Lannoo, Ludion, Stichting Kunstboek, the house of books, Yoyo Books, De Krijger, Exhibitions International, Universitaire Pers Leuven, Ons Erfdeel en Roularta Books. Tectum, Beta-plus, Casterman en Hemma beschikten over een eigen stand. Zowel de locatie als de stand bleken een succes voor de aanwezige leden.

London Book Fair

Buchmesse in Frankfurt

Fiera del Libro per Ragazzi in Bologna

Buchmesse in Frankfurt

De internationale **Buchmesse in Frankfurt** vond plaats van 15 t/m 19 oktober. De collectieve VUV-stand bood plaats aan 15 deelnemers: Abimo, Averbode, Cego, Davidsfonds, De Eenhoorn, Die Keure, Houtekiet, Universitaire Pers Leuven, Ons Erfdeel, Pelckmans, Roularta Books, Stichting Kunstboek, the house of books, Van In en Uitgeverij Vrijdag. Ook het Vlaams Fonds voor de Letteren en VBB-lid WWAOW kregen een plaats.

Nieuwe markten werden ontgonnen en interessante contracten afgesloten. Er is bij de Vlaamse uitgevers duidelijk een nieuwe aanpak merkbaar die resultaten afwerpt. Steeds meer uitgevers hadden een gespecialiseerd personeelslid in dienst om over de verkoop van rechten te onderhandelen. En dat wierp vruchten af. De evaluatie was erg positief, er viel geen effect van de financiële/economische crisis te noteren.

Vlaams Minister van Economie, Patricia Ceysens, kwam naar Frankfurt op 18 oktober. Ze bezocht de VUV-stand en verschillende individuele standen van Vlaamse Uitgevers en kondigde nieuwe steunmaatregelen voor KMO's aan. De receptie, aangeboden door VUV, was drukbezocht.

De educatieve beurs **NOT** (Utrecht, 27-31/1/2009) werd voorbereid.

Na intensieve voorbereiding werd een nieuw subsidie-dossier ingediend bij Flanders Investment & Trade (FIT).

5.6 LOBBYWERK & BEMIDDELING

De VUV heeft contact met diverse instanties en organisaties met het oog op de verdediging van de belangen van de Vlaamse uitgevers en de uitwisseling van informatie.

Nationaal

Met: Administratie Cultuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap; het kabinet van de minister van Cultuur; Administratie en kabinet van de minister van Economie, met inbegrip van FIT en het kabinet van de federale staatssecretaris voor Financiën

Doel: Overleg over een veelheid aan dossiers (fiscaliteit auteurs, btw gemengde producten, buitenlandwerking...) en mogelijke projecten ter ondersteuning van de leescultuur en de boekverspreiding.

Met: Departement Onderwijs

Doel: Verdedigen van standpunten inzake onderwijspolitiek en leermiddelen, uitwisselen van informatie, structureel overleg.

Met: Stichting Lezen

Doel: Overleg over de samenwerking

Met: Boekenoverleg

Doel: Als het overlegplatform van de Vlaamse boekensector dat streeft naar een overkoepelend langetermijnbeleid, gesteund op gemeenschappelijke belangen, heeft het Boeken-

overleg in 2008 zich geconcentreerd op het formuleren van een Memorandum met aandachtspunten en voorstellen voor de toekomstige Vlaamse beleidsmakers.

Met: ADEB (vakvereniging van de Franstalige uitgevers)

Doel: Overleg over gezamenlijke standpunten inzake dossiers op federaal niveau, uitwisseling van informatie.

Internationaal

Met: Nederlandse Taalunie/ONUB

Doel: Overleg over Vlaams-Nederlandse samenwerking omtrent thema's die het boekenvak aanbelangen zoals vakopleiding, vaste boekenprijs, NUR-codering en marktgegevens.

Met: Federatie van Europese Uitgevers (FEP/FEE)

Doel: Informatie-uitwisseling met Europese uitgeversverenigingen omtrent dossiers die op nationaal of Europees niveau van belang zijn (copyright, piraterij, e-commerce, fiscaliteit, nieuwe media, digitalisering en de initiatieven van Google in verband hiermee...). Ook gezamenlijke standpuntbepaling in Europese dossiers is hier van belang. Actueel zijn de Europese dossiers omtrent bijvoorbeeld Europeana, een mogelijke herziening van de Copyright Directive van 2001, de nieuwe richtlijnen over de veiligheid van speelgoed en btw op digitale producten.

5.7 DIENSTVERLENING

De VUV verzorgt specifieke dienstverlening voor haar leden, zowel juridisch advies op velerlei vlak als service via participatie in of samenwerking met Boek.be, Boekenbank, ISBN-kantoor en Ruit.

Boekenbank

Voor informatie over de samenwerking met Boekenbank, zie het hoofdstuk 3.

ISBN-kantoor

Door een akkoord met het ISBN-kantoor van het Nederlandse taalgebied in Culemborg vervult de VUV deze functie voor alle titels die in Vlaanderen verschijnen. De VUV doet daarvoor een beroep op de administratieve diensten van Boek.be en Boekenbank. De doorstroming van de Vlaamse ISBN's naar Nederland gebeurt dagelijks via een onix-protocol. Deze afspraken maken het de Vlaamse uitgevers heel wat makkelijker om hun ISBN-registratie en -administratie te voeren.

Ruit

Ruit cvba is de beheersvennootschap die instaat voor het beheer en de verdeling van alle binnen- en buitenlandse vergoedingen uit wettelijke licenties (reprografie, leenrecht en, in de toekomst, thuishouding en digitale onderwijsuitzending) onder de Vlaamse uitgevers die lid zijn van de vennootschap.

Naast zijn werkzaamheden als gedelegeerd bestuurder van RUIT, is Kurt Van Damme ook actief als juridisch adviseur voor alle aangelegenheden van de vereniging en haar leden.

Voor informatie over de samenwerking met Ruit, zie hoofdstuk 2.

5.8 THEMA'S VOOR DE TOEKOMST

- Het e-book.
- Verdere opvolging en finalisering van dossiers omtrent fiscaliteit van de auteur, btw gemengde en digitale producten en modelcontracten.
- Mogelijkheden van CultuurInvest voor de uitgeefsector.
- Versterking buitenlandwerking, in samenspraak met Boek.be, via Flanders Investment & Trade.
- De nieuwe collectieve stand op de buitenlandse beurzen.
- Collectieve GEWU-realisering van Knooppunt, de digitale portaalsite voor leermiddelen.
- Opvolgen van het driesporenbeleid inzake kopieergedrag: [1] overleg met alle onderwijskoepels [2] in actie treden van de beëdigd controleur [3] opvolgen van de sensibiliseringscampagne.
- Overleg met Sabam, Sofam e.d. wat moet leiden tot een sectorovereenkomst inzake audiovisuele rechten (one-stop-shop voor het clearen van audiovisuele, fotografische en geluidsrechten).
- GEWU-deelname met collectieve stand aan de Nederlandse Onderwijstentoonstelling in januari 2009.
- Finalisering Memorandum en Addendum dyslexie; vervolgproject.
- Opvolging dossier verhuur schoolboeken.
- Overdracht van de GroKi-acties naar de Promotiecel Boek.be, in overleg met de boekhandels.
- Definitie GroKi-dossier voor de volgende Vlaamse regering.
- Verdere intensifiëring en optimalisering van de samenwerking met Boek.be.
- Verdere intensifiëring van de contacten met de overheid, gebruikmakend van de lobbykracht van Boek.be.